

במקצת בשר הקדש ולא בכולו, אף ביאה למקדש במקצת גופו, שמה ביאה:¹³

איתיביה רב הושעיא לעולא ממה ששנינו בברייתא: מצורע שחל יום שמיני שלו, שהוא יום הבאת קרבנות טהרתו, להיות

בטומאה, שנאמר בטומאת יולדת [ויקרא יב] "בכל קדש לא תגע, ואל המקדש לא תבוא". מקיש הכתוב ביאה למקדש בטומאה לנגיעה בבשר קודש בטומאה. לומר לך, מה נגיעה של טמא במקצת בשר קודש שמה נגיעה, שהרי סתם נגיעה היא

דין קדושת עזרה.

דינים יש במקדש: האחד, איסור ביאת כולו, הכתוב מפורש בתורה. והשני, ביאת מקצתו, שהוא דין לעצמו הנלמד מן ההיקש. ועל כך כתבו התוס', שאין לנו לחדש היתר במצורע אלא בדין איסור ביאת מקצת הנלמד מן ההיקש, ולא בדין ביאת כולו שאיסורו נכתב במפורש.

עוד תירצו התוס', כיון שאפשר למצורע להיטהר על ידי ביאת מקצת, הרי שאם יכנס כולו יהיה חייב, כמי שהיתה לו דרך קצרה ובדרך הארוכה. וכתב הקובץ הערות [סימן י"ט],

שכתירוך הראשון סברו התוס' שהחיוב על ביאת מקצת אינו מצד המקצת עצמו, אלא שנחשב כאילו נכנס כולו, ואין הבדל בין מכניס אצבע אחת למכניס חמש אצבעות, או שנכנס כולו. ואילו בתירוך השני סברו, שהחיוב בביאת מקצת הינו על כל מקצת ומקצת בפני עצמו.

אולם, הקהלות יעקב [סימן כד אות א] כתב, שלא יתכן לבאר את התירוך השני בכך שסובר שעל כל מקצת ומקצת יש איסור, שהרי מבואר בתוס' שכניסת כולו היא כמי שהיתה לו דרך קצרה ובארוכה. ולדברי הקובץ הערות אין זה דומה, שהרי אין הוספת ביאה במה שבא בדרך הארוכה, אלא שמוסיף פסיעות, ומה שאין כן ביאת כולו, שיש בכל מקצת ומקצת איסור כניסה. ולכך פירש, שאף תירוך זה סובר שביאת מקצתו ענינה הוא משום שנדונית כביאת כולו. ומה שדימו זאת התוס' לריבוי פסיעות, כוונתם לומר, שאף ביאת כולו נחשבת ריבוי פסיעות, כיון שבכל מקצת ומקצת שמכניס הרי הוא תופס יותר מקום בעזרה. ועל אף שבכניסת מקצתו

ובאבן האזל [הלכות פסולי המוקדשין, א ח], דקדק מלשון "שהיה ידיו", שאין דין השוחט לעמוד לפני ה', אלא רק ידיו צריכות להיות לפני ה', ומשום שפעולת השחיטה צריכה להיעשות לפני ה'. ובזה יישב את קושיית התוס', שבאמת אין להוכיח כלל מדברי שמעון התימני ששחיטה הינה עבודה, שהרי אף לדבריו אין השוחט צריך לעמוד לפני ה'.

13. בהמשך הגמרא מבואר בברייתא, שמצורע, שדינו להיטהר על ידי מתן דם על בהונותיו, התיירה לו תורה להכניס ידיו למקדש, כי אי אפשר לו להיטהר באופן אחר. והקשו התוס' ביבמות ז ב [ד"ה ואמר עולא], מאחר וסובר עולא שביאה במקצת שמה ביאה, אם כן, מדוע לא יהיה מותר למצורע להיכנס כולו לפני ה' הרי ממילא בהכנסת ידיו כבר נחשב כאילו נכנס כולו? ותירצו, שחלוקה ביאת כולו המפורשת בתורה לאיסור, שנאמר "ואל המקדש לא תבוא", מביאת מקצתו, שלא נלמדת אלא מן ההיקש של ביאה לנגיעה, ולכך אין לו להכנס כולו אלא מקצתו בלבד.

וביאר בזה הגרי"ז, שההיקש המלמד על ביאה במקצת אינו בא לומר שאף ביאה במקצת כלולה באיסור ביאת מקדש האמורה לגבי כניסת כולו, ובאה לגלות שאין צריך שיכנס דווקא כולו, שאם כן, מה לי אם למדנו דבר זה ממקרא מפורש או מן ההיקש, הרי סוף סוף שניהם איסור אחד הוא. אלא כוונת התוס' לומר, ששני